Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

ВОЛЬНАЯ ПРАЦА

Орган Беластоцкага абкома і гаркома КП(б)Б і аблвыканкома.

Год выдання другі.

№ 66 (135)
ЧАЦВЕР
21
САКАВІКА
1940 г.

Цана 10 капеек

Праз тры дні — выбары ў Вярхоўныя Советы СССР і БССР

„Хто імкнецца да таго, каб працоўныя Совецкага Саюза былі назаўсёды свабодныя ад ярма эксплаатацыі, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў Сталінскага блока комуністаў і беспартыйных“.

(Са звароту ЦК КП(б)Б).

ПАРТЫЯ ВЫСТУПАЕ НА ВЫБАРЫ Ў САЮЗЕ З БЕСПАРТЫЙНЫМІ

Тры дні аддзяляюць нас ад радаснай даты — 24 сакавіка. Усё больш напружана і энергічна працуе армія агітатараў, несучы ў масы словы большэвіцкай праўды. Радасна б'юцца сэрцы мільённых мас выбаршчыкаў, якія жылі яшчэ паўгода таму назад пад цяжкім ярмом соцыяльнага і нацыянальнага прыгнечання, зараз шчаслівых грамадзян вялікага Совецкага Саюза. Кожны выбаршчык рыхтуецца выканаць свой грамадзянскі доўг перад радзімай — аддаць свой галас за лепшых з лепшых, за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Партыя Леніна—Сталіна выступае на выбарах у блоку, у саюзе з беспартыйнымі рабочымі, сялянамі, інтэлігенцыяй. Партыя Леніна—Сталіна не адгараджваецца ад беспартыйных. Комуністы разам з беспартыйнымі дагаварыліся на перадвыбарчых сходах аб сумесным вылучэнні кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўных Советаў СССР і БССР. Такім чынам кандыдаты ў дэпутаты з'яўляюцца агульнымі як для комуністаў, так і для беспартыйных. Кожны беспартыйны дэпутат будзе таксама дэпутатам ад комуністаў, роўна як кожны комуністычны дэпутат будзе дэпутатам ад беспартыйных.

Сталінскі блок комуністаў і беспартыйных атрымаў рад бліскучых перамог. 12 снежня 1937 года на выбарах у Вярхоўны Совет СССР за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных галасавала амаль 90 мільёнаў выбаршчыкаў, што складае 98,6 процанта ўсіх прымаўшых удзел у галасаванні. На выбарах у Вярхоўныя Советы саюзных рэспублік у чэрвені 1938 года галасавала 92 мільёны выбаршчыкаў, гэта значыць 99,4 процанта ўсіх прыняўшых удзел у галасаванні. Бліскучую перамогу атрымаў сталінскі блок комуністаў і беспартыйных на апошніх выбарах у мясцовыя советы дэпутатаў працоўных. Гэтыя перамогі ёсць вынік маральна-палітычнага адзінства совецкага грамадства, прыяцельскага супрацоўніцтва рабочых, сялян і інтэлігенцыі, дружбы народаў СССР.

У надрукаваным у нашай газеце за 18 сакавіка звароце ЦК КП(б)Б да ўсіх выбаршчыкаў заходніх абласцей Цэнтральны Камітэт спадзяецца, што і ў надыходзячых выбарах дэпутатаў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР ад заходніх абласцей сталінскі блок комуністаў і беспартыйных атрымае новую перамогу, што ўсе выбаршчыкі, як комуністы, так і беспартыйныя, будуць аднадушна галасаваць за выстаўленых кандыдатаў.

Ці заслугоўвае партыя большэвікоў таго давер'я, на якое яна разлічвае ў надыходзячых выбарах? На гэта пытанне кожны рабочы і селянін, усе чэсныя грамадзяне вызваленых абласцей адкажуць толькі сцвярджальна.

Прайшло ўсяго паўгода, як Чырвоная Армія па загаду свайго ўрада, па волі ўсяго совецкага народа перайшла граніцу былой польскай дзяржавы. У жыцці народаў заходніх абласцей адбыліся вялікія перамены. Народ стаў поўнапраўным гаспадаром свайго жыцця. Фабрыкі і заводы адабраны ў паразітаў і эксплаататараў і сталі народным адабыткам, уласнасцю соцыялістычнай дзяржавы. Дзесяткі тысяч беспрацоўных атрымалі работу. Шырока расчыніліся дзверы навучальных устаноў. Зямля перадана яе сапраўдным гаспадарам — сялянам. Народы заходніх абласцей разам з усім совецкім народам будуюць соцыялістычнае грамадства. Усім гэтым перамогам народы Заходняй Беларусі абавязаны партыі большэвікоў. Вось чаму 24 сакавіка яны будуць аднадушна галасаваць за партыю большэвікоў, за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Совецкая ўлада, кіруемая большэвіцкай партыяй, выратавала народы Заходняй Беларусі ад жахаў вайны, выратавала ад смерці сотні тысяч людзей, уцягнутых у вайну былым польскім урадам. На ўсіх граніцах Совецкага Саюза пануе мір. Заключаны мірны дагавор з Фінляндскай рэспублікай яшчэ раз паказаў усяму свету, што толькі СССР з'яўляецца адзінай краінай, якой чужды захватніцкія мэты, што СССР толькі клапоціцца аб сваёй безапаснасці, аб мірнай працы сваіх грамадзян. Гэтым народы СССР абавязаны сваёй большэвіцкай партыі, свайму вялікаму правадыру таварышу Сталіну. Вось чаму 24 сакавіка працоўныя вызваленых абласцей БССР усе як адзін будуць галасаваць за партыю большэвікоў, будуць галасаваць за сталінскі блок комуністаў і беспартыйных.

У звароце ЦК КП(б)Б да ўсіх выбаршчыкаў заходніх абласцей дадзен глыбокі аналіз гістарычных перамог совецкага народа пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў. Гэты документ павінен быць даведзен да кожнага выбаршчыка. За тры дні, якія засталіся да выбараў, усе агітатары, усе выбарчы актыў павінны данесці гэтыя словы большэвіцкай праўды да ўсёй масы выбаршчыкаў, яшчэ вышэй узняць іх палітычную актыўнасць і рэволюцыйную пільнасць. Не даць подлым варожым элементам у якой-бы ні было-б ступені пашкодзіць свабоднаму волевыяўленню народа.

З агідай і нянавісцю народы заходніх абласцей успамінаюць «выбары» у польскі сейм і сенат, калі іх прымушалі галасаваць за ненавісцічаных народу кандыдатаў. Народ байкатыраваў гэтыя «выбары». Дастаткова сказаць, што на апошніх выбарах у польскі сейм удзельнічала ў галасаванні ўсяго 45 процантаў выбаршчыкаў.

З найвялікшай радасцю і лікаваннем народы заходніх абласцей рыхтуюцца да выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР, рыхтуюцца выбіраць сваіх лепшых прадстаўнікоў у вышэйшыя органы ўлады. 24 сакавіка ўсе выбаршчыкі, як адзін чалавек, аддадуць свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных, прагаласуюць за сваё радаснае, свабоднае жыццё, за сваю вызваленую працу пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

—«о»—

З вялікім уздымам сустрэлі зварот ЦК КП(б)Б

Гродна (па тэлефону). З вялікім натхненнем працоўныя горада Гродна сустрэлі зварот ЦК КП(б)Б. Звыш 800 выбаршчыкаў сабраліся на свой 8-ы участак, каб пачуць гэты зварот. Выступіўшы тав. Калеснеў заявіў:

— У звароце ЦК КП(б)Б выражаны нашы думкі, думкі мільёнаў працоўных заходніх абласцей БССР. У дзень выбараў мы ўсе будзем галасаваць за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных. Гэтым мы будзем галасаваць за сваё шчаслівае і радаснае сёння і яшчэ больш светлае заўтра.

В. Гарбанёў.

АБМЕН РАТЫФІКАЦЫЙНЫМІ ГРАМАТАМІ ПАМІЖ СССР і ФІНЛЯНДЫЯЙ

20 сакавіка, у Крэмлі, Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Народны Камісар замежных спраў тав. В. М. Молатаў і Упаўнаважаны прэзідэнта Фінляндскай Рэспублікі п. Паасківі і п. Войонмаа абмяняліся граматамі аб ратыфікацыі Мірнага Дагавора паміж Совецкім Саюзам і Фінляндскай Рэспублікай, а таксама Пратакола да Мірнага Дагавора, падпісаных у горадзе Маскве 12 сакавіка г. г. (ТАСС).

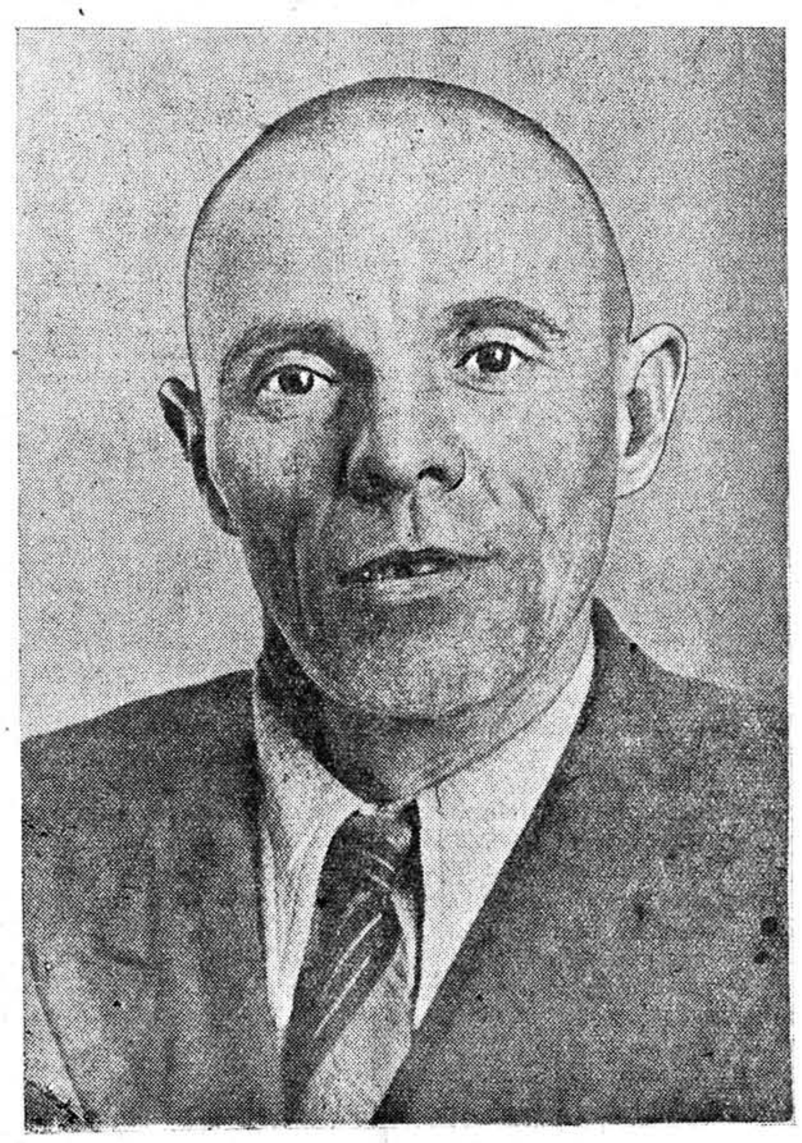

АДОЛЬФ СТАНІСЛАВАВІЧ БАНАС-БАНАСЮК
кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР па выбарчай акрузе № 346.

СТАНІСЛАЎ АНДРЭЕВІЧ ШУМСКІ
кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР па выбарчай акрузе № 328.

СУСТРЭЧЫ КАНДЫДАТАЎ З ВЫБАРШЧЫКАМІ

СУСТРЭЧА З ТАВ. ЗАХАРАВЫМ

Прасторны зал клуба м. Заблудава запоўнілі больш 550 выбаршчыкаў 348 выбарчай акругі, якія сабраліся на сустрэчу са сваім кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР Міхаілам Грыгоравічам Захаравым.

Старшыня акруговай выбарчай камісіі тав. Іванец прадастаўляе слова тав. Захараву. З вялікай увагай слухалі выбаршчыкі прамову свайго кандыдата.

— Дазвольце перш за ўсё,— гаворыць тав. Захараў, — вынесці вам падзяку за аказанае давер'е, за вылучэнне мяне сваім кандыдатам. Для большэвіка няма большай чэсці, як быць выбраннікам народа, служыць яму. Нашы дэпутаты, у адрозненне ад дэпутатаў любога буржуазнага ўрада, добра ведаюць, што давер'е выбаршчыкаў абавязвае іх чэсна, аддана, нястомна служыць інтарэсам народа, быць яго слугой, яго пасланнікам.

Ва ўсіх кутках заходніх абласцей працоўныя рыхтуюцца да знамянальнага дня — 24 сакавіка. Цяжка перадаць словамі тую радасць, якую перажывае ў гэтыя дні вызвалены народ.

За годы існавання совецкай улады мы дабіліся вялікіх перамог ва ўсіх галінах палітычнага і культурнага жыцця краіны. Выраслі новыя гіганты соцыялістычнай прамысловасці: Чэлябінскі трактарны завод, Горкаўскі аўтамабільны завод ім. Молатава, Магнітагорскі металургічны камбінат і іншыя. Велізарныя змены адбыліся за гэтыя годы ў жыцці Беларускай Совецкай Рэспублікі. Беларусь лапцюжная, непісьменнаяператварылася ў перадавую соцыялістычную рэспубліку. Зараз у яе састаў увайшла родная сястра Заходняя Беларусь. Вызвалены народ зажыў па-новаму, зараз ён актыўна рыхтуецца да 24 сакавіка—дня выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР.

Далей тав. Захараў расказаў выбаршчыкам сваю біяграфію.

Хвалюючымі былі выступленні рабочых скурзавода тт. Кардаша і Аніпка, селяніна Бароўскага, стога Мелавецкага, якія заклікалі ўсіх выбаршчыкаў аддаць свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

СУСТРЭЧА З ТАВ. ПРОХАРАВЫМ

На 84-м участку 355 выбарчай акругі гор. Беластока адбылася сустрэча кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР Нікалая Іванавіча Прохарава з выбаршчыкамі. Выбаршчыкі сустрэлі тав. Прохарава з выключнай цеплынёй.

У сваім выступленні тав. Прохараў гаварыў аб задачах соцыялістычнага будаўніцтва ў заходніх абласцях Беларусі. Затым ён спыніўся на міжнародным становішчы.

— Падзей у Фінляндыі, — гаворыць ён, — паказалі ўсяму свету магутнасць нашай радзімы, непераможнасць нашай слаўнай Чырвонай Арміі. Усім зразумела, што ў сувязі з гэтым яшчэ адна правакацыя паліпальшчыкаў вайны праваліласа.

Тав. Прохараў далей расказаў выбаршчыкам аб сваім жыццёвым шляху.

84-гадовы выбаршчык Абрам Каган у сваім выступленні гаварыў аб тым, што тав. Прохараў, як і іншыя кандыдаты сталінскага блока комуністаў і беспартыйных, з'яўляецца верным сынам народа.

— Тав. Прохарава, заявіў ён, — выхавала слаўная комуністычная партыя большэвікоў. Мы ўпэўнены, што ён апраўдае давер'е выбаршчыкаў. Я заклікаю ўсіх выбаршчыкаў арганізавана з'явіцца 24 сакавіка на выбарчыя ўчасткі і аддаць свае галасы за вылучаных народам кандыдатаў.

СУСТРЭЧА З ТАВ. ЧЭКЕЛЕМ

Крынкі. На плошчы Свабоды сабралося каля двух тысяч чалавек, якія прыйшлі на сустрэчу са сваім кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР Уладзімірам Андрэевічам Чэкелем.

Мітынг адкрыў сакратар райкома КП(б)Б тав. Зыбель. Тав. Чэкель у сваім выступленні дзякаваў выбаршчыкам за аказанае яму давер'е і абяцаў да канца свайго жыцця чэсна і аддана працаваць на дабро працоўнага народа. Ён таксама расказаў аб сваім жыцці.

Выступаючы малады рабочы скурзавода комсамолец М. Вайнер гаварыў аб вялікіх пачуццях радасці ў моладзі, якая мае права быць актыўным удзельнікам выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР.

Удзельнікі мітынга прынялі рэзалюцыю, у якой заклікаюць выбаршчыкаў арганізавана з'явіцца на выбары 24 сакавіка і аддаць свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

СУСТРЭЧА З ТАВ. КАВАЛЁВЫМ

Васількова. Плошча Калініна з раніцы стала запаўняцца працоўнымі, якія з'явіліся на сустрэчу з кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР Міхаілам Пракоф'евічам Кавалёвым. Сабралося звыш трох тысяч чалавек.

Мітынг адкрыў сакратар Беластоцкага райкома КП(б)Б тав. Анціпенка. Апладысментамі і прывітальнымі воклічамі ў чэсць Чырвонай Арміі сустрэлі прысутныя тав. Кавалёва. Прамова Міхаіла Пракоф'евіча, у якой ён гаварыў аб мудрай знешняй палітыцы Совецкага ўрада, аб магутнасці і сілы соцыялістычнай дзяржавы, аб арганізатару і натхніцелю ўсіх перамог вялікім Сталіне, неаднаразова перарывалася апладысментамі.

З прамовай на мітынгу выступіў рабочы лесазавода Іван Макоўскі.

— 24 сакавіка,—гаворыць ён,— мы ўсе дружнай сям'ёй пойдзем на выбарчыя ўчасткі, каб аддаць свае галасы за дастойных сыноў народа. Галасуючы за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных, мы будзем галасаваць за наша шчасце, за наша новае светлае жыццё.

Мы ведаем тав. Кавалёва. Пад яго кіраўніцтвам доблесныя часці Беларускай Асобай Ваеннай Акругі на сваіх сцягах прынеслі нам вызваленне з-пад прыгнёту польскіх паноў. Тав. Кавалёў будзе нашым дастойным дэпутатам.

Ад імені моладзі выступілі вучань Георгій Васілюк і піонер М. Мяльніцкі, якія горача дзякавалі вялікаму Сталіну за сваё шчаслівае дзяцінства і абяцалі вучыцца на «добра» і «выдатна».

Пасля мітынга кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР, камандарм 2-га ранга Міхаіл Пракоф'евіч Кавалёў гутарыў з вучнямі, наведаў 8-мы тэкстыльны камбінат, дзе агледзеў цэхі і гутарыў з рабочымі.

ПЯТРО ГЛЕБКА

МОЙ КАНДЫДАТ

Ад Нясвіжа скрозь да Аўгустова,
Дзе ні стань, каго ні запытай,
Кожны вам раскажа роднай мовай,
Як жыве мой вызвалены край.

Знята з люду векавая кара
І разбіт нявольніцкі ланцуг.
Плешчацца раскована Шчара,
Вольна коціцца Заходні Буг.

Запявае песні цёні Нёман...
І заўсёды — днём і раніцой —
Ходзіць радасны, святочны гоман
Па маёй краіне маладой.

Нават сосны даўняй Белавежы
Зеляняюць, як у дні вясны.
Ажываюць гарадскія вежы,
Фабрык і заводаў каміны.

Па зямлі па гэтай я ступаю
Як свабодны, дбайны гаспадар.
Гэта ўсё — ад краю і да краю —
Сталіна вялікага дар.

Гэта ён, руплівы і любімы,
Дапамог мне чалавекам стаць, —
За яго, за лепшых у радзімы
Буду я душой галасаваць.

Кандыдат мой добра мне вядомы:
Мы з ім гадаваліся, раслі,
Гаравалі дома і не дома,
Парабкамі вечнымі былі.

Ён згінаўся над варштатам крукам,
У турме яго жыццё ішло...
І заўсёды падымаў ён руку,
Каб няпраўды гэтай не было,

Каб народы вольна працавалі,
Каб хапала хлеба і зямлі,
Каб шчасліва дзеці падрасталі
У адной з БССР сям'і,

Каб ляжалі вольна перад намі
У жыцці прасторныя шляхі,
Каб шумелі пурпурам над намі
Леніна і Сталіна сцягі.

Гор. Беласток.

КАНДЫДАТЫ Ў ДЭПУТАТЫ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР: (справа налева) **Кавальчук Пётр Францавіч** — селянін Бранскага раёна (выбарчая акруга № 342), **Мураўскі Александр Іванавіч** — селянін Бранскага раёна (выбарчая акруга № 343), **Каханоўская Юзефа Антонаўна** — сялянка Моньжаўскага раёна (выбарчая акруга № 361), **Крупеўскі Антон Іосіфавіч** — селянін Ломжынскага раёна (выбарчая акруга № 334), **Мікула Вікенцій Сцяпанавіч** — селянін Скідэльскага раёна (выбарчая акруга № 367), **Крук Сцяпан Леонцьевіч** — рабочы станцыі Валкавыск (выбарчая акруга № 378).

ВЫБАРШЧЫКІ АБ СВАІХ КАНДЫДАТАХ

УСЕ ЯК АДЗІН БУДЗЕМ ГАЛАСАВАЦЬ ЗА ТАВ. КАВАЛЁВА

Было гэта 27 ці 28 верасня. Прайшоў усяго адзін тыдзень з прыходу Чырвонай Арміі. На нашай фабрыцы вытворчасць усё яшчэ не была наладжана. Я працаваў тады на сваім ткацкім станку і думаў аб тых падзеях, якія адбыліся ў нашым жыцці.

Раптам адчыніліся дзверы і ў наш цэх увайшла група ваенных. Адзін з іх з вусікамі падышоў да нас, ткачоў, і стаў пытаць, як нам жывецца, як працуем. Вакол яго сабраліся ткачы, і пачалася ажыўленая гутарка.

— Чаму у вас столькі старыкоў і амаль не відаць моладзі?—спытаў ваенны. Я яму адказаў, што ў нас панавала велізарнае беспрацоўе, што праходзіла лютая барацьба за месца працы, што моладзь не прымалі на прадпрыемства...

Камандзір пачаў нам расказваць аб краіне Советаў, краіне соцыялізма, дзе няма і не можа быць беспрацоўя, дзе моладзь мае шырокі жыццёвы шлях. І закончыў словамі, якія глыбока запалі ў нашы душы: „Хутка і тут, у Беластоку, будзе так, як па ўсяму Савецкаму Саюзу, не будзе беспрацоўя, а для маладых адкрыюцца бліскучыя перспектывы".

Камандзір яскрава і цярпліва растлумачыў нам розніцу паміж арміяй, якая была прыладай у руках памешчыкаў і капіталістаў, і аб Чырвонай Арміі, арміі - вызваліцельніцы, арміі, абараняючай інтарэсы працоўных.

Мы адзін другога шопатам пытаем — хто наш госць? Заўважыўшы гэта, ваенны сказаў проста:

— Я — Кавалёў.

Мы шчыра ўзрадаваліся, што да нас прышоў камандуючы БАВА, які павёў чырвоныя палкі на вызваленне нашай зямлі. Мы яго проста не жадалі адпусціць.

Тав. Кавалёў быў не толькі ў нашым цэху, але і ў прадзільным, падрабязна азнаёміўся з фабрыкай і з жыццём рабочых.

З таго дня прайшло 6 месяцаў. Наша фабрыка — гэта соцыялістычнае прадпрыемства — тэкстыльны камбінат № 3. На ім, як і на іншых прадпрыемствах, раздаецца малады, здаровы смех. Зараз у нас шмат моладзі, а беспрацоўе сярод ткачоў ліквідавана.

17 сакавіка я другі раз чуў словы тав. Кавалёва. Ён выступіў перад выбаршчыкамі і абяцаў аддаць усе свае веды, вопыт і сілы справе працоўных, якія вылучылі яго кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР. У гэтых словах была незабыўная шчырасць. Гэта гаварыў наш чалавек, чалавек з народа. Яму мы можам даверацьь, за яго, кандыдата блока комуністаў і беспартыйных, усе як адзін, будзем галасаваць.

Х. КЛАЗ,
ткач-бракоўшчык 3 тэкстыльнага камбіната.

ВЕРНЫ СЫН НАРОДА, ЧУЛЫ ТАВАРЫШ і ДРУГ

Кандыдат у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР Сяргей Осіпавіч Прытыцкі, геройскі змагар за справу народа, вылучан совецкай уладай на адказную пасаду намесніка старшыні Беластоцкага аблвыканкома. Не лічачыся з часам, са зморанасцю арганізма, знясіленага годамі турмы і ранамі, нанесенымі кулямі ворага,— ён нястомна працуе, аддаючы свае сілы справе рабочага класа і сялян.

Пад кіраўніцтвам абкома партыі і аблвыканкома ён з усёй энергіяй працуе над развіццём шырокай сеці школ нашай вобласці, над узняццем культурнага ўзроўню працоўных горада і вёскі.

Ён пастаянна цікавіцца пытаннем вылучэння рабочых нашых соцыялістычных прадпрыемстваў на кіруючую работу і стварэння новых кадраў соцыялістычнай інтэлігенцыі.

Тав. Прытыцкага ведаюць ва ўсіх заходніх абласцях БССР. Да яго прыязджаюць сяляне і рабочыя з далёкіх раёнаў за парадай па розных пытаннях. Нядаўна прыехалі да яго сяляне з Крынкаўскага раёна і раіліся з ім, як арганізаваць калгас у сябе, як змагацца з кулакамі. Сяляне, асабліва яго землякі, прыходзяць да яго не толькі у памяшканне аблвыканкома, але і на кватэру і звяртаюцца да яго за парадай нават па сваіх сямейных справах. Ён іх заўсёды ўважліва выслухоўвае і дапамагае ім па меры сваіх сіл і магчымасцей.

Тав. Прытыцкі — лепшы друг сваіх супрацоўнікаў па рабоце. Просты, скромны, без усялякай высокамернасці. Даючы правільную ўстаноўку пры вырашэнні складаных пытанняў, ён заўсёды лічыцца з думкай таварышоў. Ён карыстаецца заслужаным аўтарытэтам сярод работнікаў аблвыканкома.

Сяргей Прытыцкі сумяшчае ў сабе лепшыя рысы вернага сына працоўных, совецкага грамадзяніна, адданага, геройскага змагара за справу народа, за перамогу соцыялізма. Ён ўпаўне дастойны быць нашым прадстаўніком у совецкім парламенце — Вярхоўным Совеце СССР.

Таварышы выбаршчыкі, галасуйце за Сяргея Прытыцкага!

Супрацоўнікі аблвыканкома:
Егараў В. Н., Шыраеў Н. В., Якаўлеў П. Т., Вальфсон, Шварцман С. Е.

НІКАЛАЙ ІВАНАВІЧ ГРЫБАЕДАЎ
кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР па 374 выбарчай акрузе.

ГАЛАСУЙЦЕ ЗА МАРЫЮ ІВАНАЎНУ ДЗ'ЯЧУК!

Марыю Іванаўну Дз'ячук мы знаем ужо не ад сёнешняга дня. Мы разам з ёю доўгія годы працавалі на фабрыцы б. Эдэльмана. Разам з ёй з ранку да вечара хадзілі пры сельфактарах, зморанымі рукамі выпрацоўвалі пражу і нашай непасільнай працай узбагачалі эксплаататара.

Цяжка нам жылося тады. Увесь час вісела пагроза беспрацоўя. Рабочых, людзей, прыцясняли на кожным кроку. Нас абманвалі лакеі буржуазіі, главары ППС і Бунда.

У гэтыя годы Марыя Дз'ячук, ідучы разам з намі ў адных радах, указвала нам правільны шлях барацьбы за нашы інтарэсы, за справу рабочага класа.

Яна заўсёды першая адклікалася на кожную несправядлівасць, на кожную крыўду, на ўсякую спробу фабрыканта ўшчамляць нас, пагоршыць нашы, ужо і так цяжкія ўмовы.

Помніцца, як аднойчы фабрыкант пазбавіў нас нават вады, пазбавіў магчымасці памыць пасля работы ўспацелыя твары і брудныя рукі. Марыя, поўная абурэння, акружаная намі, пайшла да фабрыканта і мы прымусілі яго даць нам не толькі вады, але і ручнікі і мыла.

У 1937 годзе, у час баявой забастоўкі тэкстыльшчыкаў, Марыя Дз'ячук выступала на сходах, заклікаючы рабочых да стойкасці і вытрыманасці, папярэджваючы нас не падавацца на павадок прыслужнікаў фабрыкантаў, якія вылязалі з скуры, каб нас прадаць за іудавы сярэбранікі.

Яна заўсёды дапамагала нам разбірацца ў акружаючых нас з'явах, часта гутарыла з намі, наладжвала галосную чытку газет і на прыкладах паказвала азвярэлы твар буржуазіі. Гэтаму свету прыгнёту і эксплаатацыі працоўных, яна заўсёды процістаўляла прыклад Совецкага Саюза—краіны, дзе няма эксплаатацыі, дзе няма беспрацоўя, прыклад краіны соцыялізма.

Яна заўсёды была добрым другам і таварышам. Працуючы доўга пры адной машыне з кальбяркай Леакадзіяй Шубзда, яна з ёй ні разу не спрачалася. Маладую вучаніцу Рагіну Валасевіч яна навучыла працаваць на сельфактары і дабілася таго, што яе зменную работніцу, якой пагражалі звальненнем, пакінулі на фабрыцы на сталую работу. Цяпер Валасевіч працуе падмайстрам.

Зараз наша жыццё пайшло па новым шляху. Няма ўжо больш эдэльманаў, як і сокалаў і пачубуцкіх. Фабрыка наша—гэта соцыялістычная фабрыка. Мы поўнапраўныя, свабодныя грамадзянкі вялікага Совецкага Саюза, аб якім нам столькі расказвала Марыя Дз'ячук. Мы адчуваем сябе гаспадарамі прадпрыемства і, ведаючы, што працуем на сябе, разгортваем шырока соцыялістычнае спаборніцтва. Нашы бытавыя і культурныя ўмовы жыцця паляпшаюцца з кожным днём. Нядаўна ў нас адкрылася фабрычная сталоўка. Праводзіцца культурна-масавая работа.

З глыбокай радасцю мы даведаліся аб тым, што тав. Дз'ячук вылучана кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР працоўнымі Бельскай выбарчай акругі.

Таварышы выбаршчыкі! Рабочыя, сяляне, працоўная інтэлігенцыя! Галасуйце за адданую дачку працоўнага народа — за Марыю Іванаўну Дз'ячук!

РАБОТНІЦЫ ФАБРЫКІ № 20:
Софія Лукашук, Леакадзія Шубзда, Рагіна Валасевіч, Елена Маліноўская, Ірэна Класоўская, Рыва Яхоц, Фішэль Файнфельд.

МАСКВА

Масква адзета ў будаўнічыя рыштаванні.

На галавакружыцельнай вышыні будоўлі, там, дзе чырвоная сцяна ўпіраецца ў блакітнае неба, працуе стары каменшчык П. С. Орлоў. І калі-б у яго былі нечалавеча зоркія вочы, калі-б будынкі не загароджвалі адзін другога, ён убачыў-бы нямала дамоў, складзеных яго ўласнымі рукамі.

Ён будаваў дамы і ў старой Маскве. Будаваў, але ніколі не жыў у іх. Яму прыходзілася туліцца ў нізкім драўляным бараку, дзіравым, халодным і цесным, побач са сметнікам. Нават у парадны пад'езд пабудаванага ім самім дома не смеў увайсці стары каменшчык: ля дзвярэй стаяў паважны, пяўмольны швейцар.

Цяпер П. С. Орлоў жыве ў новым доме, пабудаваным сваімі рукамі. Ён — будаўнік новай Масквы, дэпутат Вярхоўнага Совета. У цэнтры сталіцы ў вестыбюлі новай школы высіцца скульптура: чалавек з дабрадушнай усмешкай на твары, у кепцы, у кароткім пінжаку, з маленькай трохвугольнай лапаткай у правай руцэ. Гэта — статуя каменшчыка, чыя брыгада пабудавала прасторную новую школу. Гэта — яго статуя. Яе вылепіў скульптар па просьбе дзяцей.

Наперадзе ў таварыша Орлова жыццё, поўнае любімай работы, творчай радасці, смелых пошукаў: па сталінскаму плану рэканструкцыі Масквы за 10 год у сталіцы павінна быць створана столькі-ж жылой плошчы, колькі атрымала Масква за 780 год.

Стары каменшчык, беражна паправіўшы на грудзях ордэн Леніна, быстра спушчаецца з будоўлі: ён ідзе на пасяджэнне Вярхоўнага Совета РСФСР.

Масква мяняецца літаральна ў адну ноч. Мяняецца па строгаму плану. Гэты план быў складзен па мыслі таварыша Сталіна. І за выкананнем гэтага плана зорка сочыць сам вялікі Сталін.

Над горадам велічна ўзнімаецца сонца. 2.300 тысяч рабочых і служачых сталіцы выходзяць на работу — гэта амаль у чатыры разы больш, чым выходзіла кожны дзень у 1913 годзе.

Яны ідуць па шырокіх магістралях, змяніўшых па сталінскаму плану рэканструкцыі старой Масквы лабірынты маскоўскіх тупічкоў і завулкаў. Асфальт стаў звычайным пакрыццём вуліц. Яшчэ ў 1938 годзе яго было амаль у 25 разоў больш, чым у Маскве 1913 года. Па асфальтавых магістралях непарыўным патокам імчацца аўтамабілі, аўтобусы, тралейбусы. Над горадам у блакітным небе гудзіць самалёт. З-пад зямлі скрозь рашотку вентыляцыйнай галярэі метро даносіцца мерны шум матораў. Кожны дзень гарадскі транспарт сталіцы перавозіць 6.500 тысяч пасажыраў. Гэта значыць: штодзённа кожныя 10 масквічоў 15 разоў карыстаюцца паслугамі транспарта...

... Калі сабраць усю штодзённую прамысловую прадукцыю сёнешняй Масквы, атрымаецца цудоўная выстаўка вялікіх дасягненняў нашай радзімы. Тут будуць самалёты і аўтамабілі, высокаякасная сталь і звышцвёрдыя сплавы, электравозы і веласіпеды, электрычныя лямпачкі і маторы, найвялікшай дакладнасці вымяральныя прыборы, тэкстыль, шарыкападшыпнікі і машыны, якія будуюць дамы, пракладаюць дарогі, пякуць хлеб.

Дзіўныя звесткі прыходзяць з маскоўскіх прадпрыемстваў:

«Штодзённая прадукцыя аўтамабільнага завода імені Сталіна ў 1939 годзе роўна па вартасці прадукцыі ўсёй маскоўскай прамысловасці ў 1913 годзе».

«Спажыванне электраэнергіі ў г. Маскве павялічылася ў 18 разоў. Магутнасць электрастанцый маскоўскага вузла на 60 тысяч квт. перавышае ўсю магутнасць электрастанцый царскай Расіі».

Совецкая прамысловая Масква ў вечным несупынным руху. Сёння заводы сталіцы выпрацоўваюць больш, чым выпрацоўвалі ўчора, і заўтра дадуць больш, чым давалі сёння. І гэта зразумела. Стаханаўскі рух мацнее і шырыцца.

... Кожны чацвёрты масквіч вучыцца ў школе, на рабфаку, у ФЗВ, у акадэміі, ва універсітэце, у інстытуце. Кожны дзень звыш 600 тысяч школьнікаў сталіцы ідуць на вучобу. Сталіца пабудавала для іх 350 новых школ. Амаль тры чвэрці маскоўскіх дзяцей вучацца ў новых школах.

Кожную раніцу трамваі, тралейбусы, аўтобусы, паязды метро развозяць вясёлых юнакоў і дзяўчат да пад'ездаў вышэйшых навучальных устаноў сталіцы. Торф і мука, метал і кветкі, пластмаса і бавоўна, чыгункі і самалёты, гісторыя і філасофія ўсіх часоў і народаў, уласцівасць токаў высокага напружання— усё гэта вывучаецца студэнтамі сталіцы Совецкай краіны. У Маскву прыязджаюць вучыцца з гор Каўказа і з пасбішчаў Казахстана, з лясоў Марыйскай вобласці і з стэпаў Башкірыі. Рускі, украінец, кабардзінец, грузін, узбек, асецін, якут, татарын працуюць поруч у лабараторыях, аудыторыях, кабінетах. У Маскве вучыцца больш студэнтаў, чым у кожнай з такіх краін, як Італія, Англія, Германія: у Маскве— 95 тысяч студэнтаў, у Італіі — 73 тысячы, у Германіі — 70 тысяч, у Англіі — 49 тысяч.

Каля 15 тысяч навуковых работнікаў Масквы займаюцца матэматыкай і механікай, астраноміяй і мікрабіялогіяй, батанікай і фізіялогіяй, геалогіяй, транспартам, сельскай гаспадаркай. Поруч з сівымі прафесарамі ў навуковых інстытутах сталіцы працуюць маладыя вучоныя, тыя самыя «кухарчыны дзеці», перад якімі ў старой Маскве былі-б наглуха зачынены дзверы школ і універсітэтаў. І кожны дзень у Маскве нараджаюцца новыя ідэі, новыя праекты, новыя канструкцыі. Кожны дзень упісваюцца новыя бліскучыя старонкі ў вечную кнігу навукі...

Пасля сканчэння рабочага дня тысячы маскоўскіх рабочых —слесараў, сталявараў, ткачоў, манцёраў, фрэзероўшчыкаў — спяшаюцца на аэрадромы сваіх аэраклубаў, каб упорна, настойліва вучыцца лятаць.

Пад столямі спартыўных двухсветных залаў лятаюць валейбольныя мячы. На шырокім каўры трэніруюцца цяжкаатлеты. У суседнім зале скрыжавалі рапіры фехтавальшчыкі. У басейнах, дзе вада нават у зімнія вечары бывае цёплай, плаваюць чырвонаармейцы, студэнты, рабочыя, служачыя. У 260 клубах сталіцы адпачываючыя масквічы чытаюць кнігі, слухаюць музыку, спаборнічаюць у шахматы, танцуюць.

Кожны дзень больш 200 тысяч масквічоў уваходзяць у пад'езды маскоўскіх музеяў і выставак. Кожны вечар 130 тыс. жыхароў наведваюць маскоўскія тэатры.

А на беразе Масквы-ракі, закаваай у граніт, у Цэнтральным парку культуры і адпачынку імені Горкага, — мора агнёў. У небе рвуцца ракеты і рассыпаюцца снапамі рознакаляровых зорак. Павольна падаюць на зямлю паласатыя зонты парашутаў. Быстра круціцца «чортава кола», напоўненае вясёлымі пасажырамі. У бібліятэцы масквічы чытаюць Пушкіна і Горкага, Заля і Дыкенса.

На Спаскай вежы Крэмля куранты ўрачыста іграюць поўнач. Мякка спадаюць заслоны маскоўскіх тэатраў. Кончыўся бал стаханаўцаў у белым Мрамарным зале Дома саюзаў. З шырокіх дзвярэй выходзяць сталявары, каменшчыкі, будаўнікі метро, палотнікі, прыбіральшчыцы, артысты. Рознакаляровыя кружочкі канфеці блішчаць у валасах моладзі. Стужкі серпанціну вісяць на рукавах сівых акадэмікаў.

Гаснуць агні ў вокнах дамоў. Масква пагружаецца ў сон. І тэлефонныя апараты перадаюць апошнія зводкі:

«За мінулыя суткі Масква адправіла і атрымала 757 тысяч пісем і 73,8 тысячы тэлеграм. Маскоўскія друкарні выпусцілі за суткі 1,3 мільёна экземпляраў кніг, 580 тысяч экземпляраў журналаў і 9,3 мільёна газет».

Масква спіць. Над Масквой, над краінай, над светам на вяршынях стрэльчатых вежаў Крэмля ярка свецяць рубінавыя зоркі.

П. Лапацін.

24 САКАВІКА — УСЕ ЯК АДЗІН ДА ВЫБАРЧЫХ УРНАЎ!

НА ЎСКРАІНЕ ГОРАДА

Увечары ў акне дома № 13 па Ленінскай вуліцы гараць вялікія чырвоныя словы: 24 сакавіка — дзень выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. Гэта цэнтр 92-га Фабрычнага выбарчага ўчастка на ўскраіне рабочага Беластока. Выбаршчыкі ўчастка, каля 720 чалавек, гэта ў асноўным рабочыя фабрыкі, дэпо і майстэрань. Здалёк прываблівае людзей яркае афармленне ўчастка. Гасцінна сустракаюць выбаршчыкаў агітатары і давер» ны.

Праз усю сцяну ў памяшканні ўчастка вісіць акуратны спісак выбаршчыкаў, ля якога групуюцца наведвальнікі. Ніводнага папроку: спісак складзен правільна.

Надзённыя пытанні мясцовага жыцця, шырокія грамадскія праблемы, хвалюючыя міжнародныя падзеі — усё разам цікавіць выбаршчыкаў, і на ўсё ўмела і толкам адказвае прысутны на ўчастку даверааны тав. Сінотаў. 23-гадовая Люба Янек супярэчыць супроць таго, каб жанчына ў соцыялістычным грамадстве поўнасцю пакінула кухню і звязаныя з ёй дробныя хатнія работы і ішла займацца грамадска-вытворчай працай. Тав. Сінотаў дае надзвычайна глыбокі адказ, і маладая жанчына весела ўсміхаецца ў знак згоды.

На восем гадзін вечара ў агітатара тав. Каротчыца назначаны заняткі. Не трацячы лішняга часу, ён пачынае чарговую гутарку аб мірным дагаворы паміж Совецкім Саюзам і Фінляндыяй. Запаноўвае цішыня. Правільныя і чоткія словы даносіць тав. Каротчын сваёй уважлівай аудыторыі. Кожнай хатняй гаспадыні робіцца зразумелым вялікае дзяржаўнае пытанне. Жанчыны тут-жа выказваюць задаволенне заключэннем міру, ухваляючы мудрыя захады совецкага ўрада.

Ніякай напружанасці. стамлення не адчуваюць слухачы. Ніхто не хоча разыходзіцца. Агітатара пытаюць — а што будзе заўтра, бо і заўтра актывізаваныя выбаршчыкі гатовы слухаць большэвіцкага агітатара, каб лепш пазнаць тое, чым жыве ўвесь наш народ, што робіцца за рубяжамі Совецкай краіны.

Калектывам 23 агітатараў гэтага ўчастка кіруе даверааны тав. Сінотаў. Ён сам бывае на кватэрах у выбаршчыкаў, ідзе туды, дзе не было яшчэ агітатара, у кароткіх гутарках расказвае аб кандыдатах гэтай акругі — таварышах Кавалёве. Тупіцыне і Турлейскім. Позна Сінотаў заходзіць на кватэру ў доме № 29 да Іосіфа Шарфмана. У сям'і тры выбаршчыкі. Яны яшчэ не былі на занятках гуртка. І вось яны з задаволеннем слухаюць жаданага госця.

Гутаркі з выбаршчыкамі сёння кончаны. Агітатары сходзяцца на ўчастак, абменьваюцца між сабой і паведамляюць даверанаму свае ўражанні. Агітатар тав. Механошаў правёў ужо 10 заняткаў па Канстытуцыі, выбарчаму закону, гутарку аб Кастрычніцкай рэволюцыі, грамадзянскай вайне, утварэнні СССР. Ён растлумачыў біяграфіі кандыдатаў, расказаў аб мірным дагаворы з Фінляндыяй, вядзе гутаркі на бягучыя міжнародныя тэмы.

Вось ён расказвае, як адна жанчына задала на занятках пытанне: «Як-жа гэта тав. Турлейскі, вылучаны кандыдатам, можа працаваць у Вярхоўным Совеце Саюза, калі ён яшчэ малады?» Агітатар расказаў яшчэ раз сутнасць нашай выбарчай сістэмы, указаўшы, што народ у нас ускладае давер'е на людзей, якія верны свайму народу, адданы соцыялістычнай радзіме. Такім дастойным чалавекам, кажа агітатар, і з'яўляецца кандыдат у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей Іван Антонавіч Турлейскі, які прайшоў ужо вялікі рэволюцыйны шлях, хоць сам яшчэ і малады.

У самым разгары перадвыбарчая работа. Рыхтуецца памяшканне да выбараў. Даверааны растлумачвае прысутным выбаршчыкам намячаемае размяшчэнне кабін, урны, сталоў камісіі. Галоўнае ў рабоце ўчастка — агітацыя за кандыдатаў. Выбаршчыкі 92-га ўчастка мелі ўжо дзве сустрэчы з кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР тав. Тупіцыным. 17 сакавіка яны былі на сустрэчы з слаўным камандармам, кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза Вярхоўнага Совета СССР тав. Кавалёвым. Даверааны правёў падворны абход усіх выбаршчыкаў. Усе грамадзяне ўчастка добра ведаюць сваіх кандыдатаў, ведаюць парадак галасавання і свае высокія грамадзянскія абавязкі, якія яны выканаюць 24 сакавіка.

І. Клінаў.

КІПІЦЬ НАПРУЖАНАЯ РАБОТА

У апошнія дні перад выбарамі на 56 выбарчым участку Пролетарскай акругі ў Беластоку кіпіць напружаная работа. Члены камісіі сумесна са сваім шматлікім актывам заканчваюць упрыгожванне памяшкання, яшчэ раз удасканальваюць спіскі выбаршчыкаў.

Арганізацыйная падрыхтоўка ў асноўным закончана. Абсталяваны і ўпрыгожаны, кабіны для тайнага галасавання. На кожным століку, пакрытым чырвоным абрусом, ёсць алоўкі, ручкі і чарніла. Зроблены урны як для галасавання на ўчастку, так і разносныя для дастаўкі іх на дом да хворых выбаршчыкаў. Размеркаваны абавязкі паміж членамі камісіі. Выдачу бюлетэняў па спісках будуць праводзіць тт. Кундзіч, Яноўская, Крапаўніцкая, Кудзінаў, Веняўская і Сухонь. Кіраўніцтва гэтай работай ускладзена на сакратара камісіі тав. Вінаградава. Дзяжурным ля урны будзе тав. Грынцэвіч.

Вялікую работу праводзіць зараз агіткалектыў (кіраўнік тав. Варанкоў). Усю сваю ўвагу ён накіраваў на тое, каб яшчэ і яшчэ раз расказаць выбаршчыкам аб жыцці і рабоце кандыдатаў. Устаноўлены кругласутачныя дзяжурствы агітатараў на ўчастках. Цэлымі днямі і вечарамі 26 агітатараў знаходзяцца ў дамах і кватэрах выбаршчыкаў. Агітатар тав. Комаў з кожным сваім выбаршчыкам гутарыў па некалькі разоў. На праведзеных 15 занятках гурткоў і ў штодзённых індывідуальных гутарках ён падрабязна растлумачыў Палажэнне аб выбарах, Сталінскую Канстытуцыю, расказаў аб дзейнасці кандыдатаў. Усе выбаршчыкі добра ведаюць, што кандыдат у дэпутаты Совета Саюза Вярхоўнага Совета СССР Міхаіл Пракоф'евіч Кавалёў, кандыдат у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР Іван Антонавіч Турлейскі, кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР Марыя Канстанцінаўна Пятроўская будуць самаахдана і чэсна служыць вызваленаму народу. З мацярынскай ласкай адклікаецца аб сваіх кандыдатах 52-гадовая выбаршчыца, хатняя гаспадыня Ёха Вігдзеўна Фінк:

— Ведаю, добра ведаю, за каго галасаваць. Мне зразумелай мовай аб усім растлумачыў наш агітатар. Я буду галасаваць за камандарма тав. Кавалёва, таму што ён нямала прыклаў сіл у вызваленні нас ад польскіх паноў. Я буду таксама галасаваць за тэхнарука Ломжынскага завода сельска—гаспадарчых машын тав. Турлейскага і за нашу любімую тэкстыльшчыцу тав. Пятроўскую, таму што іх яскравыя біяграфіі гавораць аб іх адданасці справе народа, справе вялікай партыі Леніна—Сталіна. Я буду галасаваць за дарагіх большэвікоў, за совецкую ўладу!..

На кватэры выбаршчыка Іёвеля Альтэравіча Трыбяша агітатар тав. Лычагін быў больш трох разоў. І заўсёды гутаркі працягваліся гадзінамі. Выбаршчык засыпае агітатара рознымі пытаннямі. Асабліва многа пытанняў задае Іёвель Альтэравіч аб жыцці кандыдатаў і правах совецкіх грамадзян. Ён доўга, напрыклад, не мог зразумець той ісціны, што ў Совецкім Саюзе рабочыя і калгаснікі становяцца членамі ўрада, што ўсе грамадзяне забяспечваюцца работай і т. д. У былой панскай Польшчы аб такіх магчымасцях, вядома, яму і марыць не прыходзілася. Працаваў на капіталістаў і баяўся, каб не прагналі з фабрыкі.

Агітатар тав. Лычагін даў самыя вычарпальныя адказы на ўсе пытанні выбаршчыка.

Стары рабочы-ткач прадзільна-ткацкай фабрыкі № 18 Іёвель Альтэравіч Трыбяш расказамі тав. Лычагіна астаўся задаволены. Аб жыцці і дзейнасці кандыдатаў тт. Кавалёва, Турлейскага і Пятроўскай, аб правах совецкіх грамадзян ён ужо расказвае другім выбаршчыкам, заклікаючы ўсіх аднадушна аддаць за іх свае галасы.

Агітатары і члены камісіі выбарчага ўчастка № 56 сустракаюць дзень выбараў у поўнай гатоўнасці. Яны ўпэўнены, што іх выбаршчыкі будуць аднадушна галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных — за верных сыноў соцыялістычнай радзімы.

В. Стальноў.

На тэкстыльных фабрыках гор. Беластока арганізуюцца гурткі па ліквідацыі непісьменнасці і вывучэнню рускай мовы.

На здымку: член культкамісіі фабкома камбіната № 1. Ф. А. Баршчэўская (справа) абучае грамаце работніцу М. А. Рагалеўскую.

(Фота-клішэ ТАСС).

ХУТКА ЛІКВІДАВАЦЬ НЕДАХОПЫ

— Да сваіх выбаршчыкаў я хаджу акуратна, кожны дзень, — расказвае тав. Елісееў, малады чырвонаармеец. Мы пазнаёміліся, падружыліся... Я ім чытаў і растлумачваў Канстытуцыю і Палажэнне аб выбарах, пазнаёміў з біяграфіямі кандыдатаў. Адначасова стараўся адказаць на ўсе хвалюючыя пытанні, дапамагаў правільна іх вырашыць.

Старая работніца Дзевяткоўская цікавілася, як совецкая ўлада клапоціцца аб старыках. Яна працавала 30 год тэкстыльшчыцай на фабрыцы капіталіста Новіка і асталася без усякіх сродкаў да існавання. Я ёй не толькі растлумачыў 120 артыкул Сталінскай Канстытуцыі, але дапамог напісаць заяву ў органы наркамата соцыяльнага забеспячэння.

У сям'і выбаршчыкаў Зелянковых у малой кватэры цяснілася 14 чалавек. Сярод іх і малыя дзеці. Спачатку мяне прынялі не зусім прыветліва. Я ім расказваў пра шчаслівае жыццё дзяцей у Совецкім Саюзе і зрабіў усё, што было пад сілу, каб аблегчыць іх становішча. Днямі дзяцей Зелянковых прымаюць у дзіцячы сад.

Сваіх выбаршчыкаў я зараз часцей запрашаю на ўчастак, каб яны добра пазнаёміліся з абстаноўкай, каб бачылі як рыхтуюць кабіны.

Тав. Елісееў — лепшы агітатар 82-га ўчастка Совецкай выбарчай акругі. Сярод 30 агітатараў 82-га ўчастка многа энергічных і актыўных людзей, як, напрыклад, тт. Кірэеў, Венгер. Палова агітатараў і большасць членаў выбарчай камісіі — гэта рабочыя 6-га тэкстыльнага камбіната.

У гэтыя рашаючыя дні агітацыйная работа павінна быць яшчэ больш узмоцнена, таму што ворагі не дрэмлюць. На вуліцы Міцкевіча адна жанчына ўгаварвае выбаршчыкаў - палякаў не галасаваць за тав. Машэвіцкага, моў «таму што ён яўрэй», але ні члены, ні агітатары не праявілі большэвіцкай пільнасці ў гэтым пытанні і не пацікавіліся даведацца — хто гэта жанчына, кім яна падаслана.

Яшчэ не ў поўным парадку і спіскі выбаршчыкаў. Аказваецца, што на ўчастку не ўнесена ў спіскі 254 чалавекі. Як заяўляе старшыня ўчастковай камісіі тав. Гімпельсон, гэта здарылася па віне горвыканкома. Трэба неадкладна ліквідаваць гэтыя недахопы.

І. Кавальскі

АПОШНІЯ ПАДРЫХТАВАННІ

Выбаршчыкі 140 выбарчага ўчастка ў в. Градзішчыне, Дамброўскага раёна, перажываюць радасныя дні. Ідуць апошнія падрыхтаванні да выбараў. Спіскі канчаткова праверааны. Агітатары тт. Леўка, Земніцкая. Ляптоўскі і іншыя знаёмяць выбаршчыкаў з тэхнікай галасавання. З біяграфіямі кандыдатаў выбаршчыкі азнаёмлены добра.

С. Хлус.

НА КАЛГАСНЫМ СХОДЗЕ

Стала вядома, што на калгасны сход прыедуць прадстаўнікі калгасаў з усходніх абласцей БССР. Гэта вестка з хуткасцю маланкі абляцела вёску Новая Воля.

— Сёння будзе калгасны сход, — перадавалася с вуснаў у вусны.

Сход назначылі на 4 гадзіны дня. Пачаўся-ж калгасны сход значна раней. Праз 15 мінут у зборы была ўся вёска. На сход прышлі не толькі калгаснікі, а і працоўныя сяляне вёскі. Сабралося звыш 400 чалавек. Такога схода ў Новай Волі яшчэ ніколі не было.

Старшыня калгаса тав. Максімюк Еўдакія выступіла з інфармацыяй аб ходзе падрыхтоўкі да сяўбы.

— У калгасе, — гаворыць тав. Максімюк, — работа ідзе як належыць. Насенне для сяўбы мы падрыхтоўваем самае лепшае, ачышчаем яго і ссыпаем па сартах. Актывісты нашага калгаса з'яўляюцца перадавікамі па засыпцы насення. Вось, напрыклад, Марцін Буры. Ён меў да калгаса толькі 0,75 га зямлі, ссыпаў 2 цэнтнеры аўсу і 1,5 цэнтнера ячменю. Да 1 красавіка мы закончым засыпку ўсіх насенных фондаў. Што нам трэба зрабіць у самы бліжэйшы час? На-першае, перавезці з былога маёнтка канюшню і пабудаваць яе. Нам далі памяшканне пад клуб. Гэта таксама праз два—тры дні пачнём перавозіць. Без клуба нам не абыйсціся. (Галасы: Правільна!). Нам даюць мінеральнае ўгнаенне. Як, таварышы калгаснікі, будзем яго купляць, ці не? — зварачваецца тав. Максімюк да схода.

У задніх радах паднялася Анна Анхімюк. Яна папрасіла слова.

— Я вам скажу, жанчыны і мужчыны, — гаворыць яна, — што ўгнаенне абавязкова трэба купіць і вывезці. Вы ўсе гаспадары і павінны ведаць, што калі не ўгноіш зямлі, то і ўраджаю не збярэш.

На сходзе выступіў старшыня калгаса «Чырвоны агароднік», Мінскага раёна, ордэнаносец тав. Трушкевіч. З затоеным дыханнем слухаюць прысутныя расказ старшыні калгаса аб заможным, шчаслівым жыцці калгаснікаў усходніх абласцей Совецкай Беларусі.

Сход абмеркаваў зварот абласной нарады працоўных сялян. Калгаснікі аднадушна пастанавілі ўключыцца ў соцыялістычнае спаборніцтва за атрыманне высокага ўраджаю. Яны выклікалі на соцспаборніцтва калгас імені Варашылава. Тут-жа на сходзе была вылучана камісія з калгаснікаў для падпісання дагавора на спаборніцтва. У той-жа дзень вылучаная камісія выехала ў калгас імені Варашылава.

Г. Майскі,

Калгас імені Сталіна, Заблудаўскага раёна.

ВЫБАРГ, СЕРДОБАЛЬ, КЕКСГОЛЬМ

(Даведка)

Мірны дагавор паміж Совецкім Саюзам і Фінляндыяй устанаўлівае новую дзяржаўную граніцу паміж абодвума краінамі. Як указваецца ў артыкуле II дагавора, у састаў тэрыторыі СССР уключаецца ўвесь Карэльскі перашыек з горадам Выбаргам і Выбаргскім залівам з астравамі, заходняе і паўночнае ўзбярэжжа Ладажскага возера з гарадамі: Кексгольм, Сердобаль, Суаярві, рад астравоў у Фінскім заліве, тэрыторыя на ўсход ад Меркярві з горадам Куалаярві, частка поўастравоў Рыбачага і Сярэдняга. Фінляндыя згадзілася здаць Совецкаму Саюзу ў арэнду тэрмінам на 30 год паўвостраў Ханко і марскую тэрыторыю вакол яго з прылягаючымі астравамі для стварэння там ваенна-марской базы, здольнай абараняць ад агрэсіі ўваход у Фінскі заліў.

Тэрыторыя Карэльскага перашыйка, якая ляжыць паміж Фінскім залівам і Ладажскім возерам, заходняе і паўночнае ўзбярэжжа Ладажскага возера, тэрыторыя на ўсход ад Меркярві з'яўляюцца важнейшымі стратэгічнымі раёнамі на подступах да Ленінграда, Мурманска і Мурманскай чыгункі.

Натуральныя геаграфічныя ўмовы садзейнічалі пэратварэнню Карэльскага перашыйка ў магутны ўмацаваны раён. Перасечаны характар мясцовасці, значная колькасць азёр (Суванта, Муслаа, Юярапяян) і рэк (Вуокса, Тайпале і інш.) былі скарыстаны для стварэння тут магутнай лініі ўмацаванняў. Вельмі добра ўмацаваным пунктам быў таксама востраў Валаам на Ладажскім возеры, які ляжыць прыкладна ў 40 кілометрах ад Сердобаля.

На працягу раду год буйнейшыя ваенныя спецыялісты імперыялістычных дзяржаў, субсідыраваўшых будаўніцтва, будавалі на вузкім Карэльскім перашыйку жалезабетонныя ўмацаванні, артылерыйскія і кулямётныя гнёзды. Тут быў створан рад магутных ліній умацаванняў.

Доблесная Чырвоная Армія прарвала лічыўшуюся непрыступнай «лінію Манергейма». Верныя сыны радзімы, храбрыя воіны краіны соцыялізма развеялі ў прах легенду аб «непрыступнасці» гэтай лініі.

13 сакавіка паў апошні аплот лініі ўмацаванняў — Выбарг.

Выбарг — прамысловы цэнтр, які налічвае каля 80 тысяч жыхароў, буйны марскі порт. Ён размешчан ля глыбока ўрэзваючагася ў сушу Выбаргскага заліва, аддзеленага ад Фінскага заліва доўгім клінападобным поўвостравам Кайвіста. У годы грамадзянскай вайны раён Кайвіста быў скарыстан інтэрвентамі ў якасці апорнага пункта іх ваеннага флота. З раёна Кайвіста варожыя караблі абстрэльвалі перадавыя фарты Кранштадта. Кайвіста добра ўкрыт ад ветру і штормаў, а дзякуючы наяўнасці вынесеных у бок мора астравоў Сейскары і Лавансаары добра забяспечан ад раптоўнай атакі з мора. Выбарг мае добра абароненую, але не глыбокую гавань; для прыёму буйных суднаў служыць порт Уурас, які знаходзіцца ў 12 кілометрах на паўднёвы захад ад Выбарга ля вузкага праліва, злучаючага Выбаргскі заліў з Фінскім залівам.

Выбарг ляжыць у вусці Сайменскага канала, які злучае яго з велізарнай азёрнай Сайменскай сістэмай, па якой даступна навігацыя на сотні кілометраў углыб краіны. Апрача суднаходных шляхоў па Фінскаму заліву і Сайменскаму каналу, да Выбарга падыходзяць з розных бакоў пяць чыгуначных і сем шасейных дарог. На захад ад Выбарга праходзіць чыгунка на Хельсінкі, на паўночны ўсход — к Сердобалю, на ўсход, паўднёвы ўсход і поўдзень ад Выбарга ідуць тры чыгункі: 1) На Ленінград, 2) Прыморская чыгунка, праходзячая праз Кайвіста і 3) К пасёлку Валкярві, размешчанаму ў цэнтры Карэльскага перашыйка.

Ладажскае возера — найвялікшае возера Еўропы — у 10 разоў перавышае размеры самага вялікага возера Фінляндыі — Сайма і ў 32 разы больш Жэнеўскага возера. Ладажскае возера мае ў даўжыню 207.5 кілометра і ў шырыню 130 кілометраў. Агульная плошча возера 18 тыс. кв. кілометраў. Паўночныя берагі возера моцна зрэзаны, скалістыя, з мноствам астравоў, пакрытых лясамі. Ладажскае возера, якое мае толькі адзін сток — раку Неву, прымае ў сябе рад рэк: Вуоксу, якая нясе воды Сайменскай азёрнай сістэмы, Волхаў і Свір. Найбольш значныя астравы, ляжачыя ў паўночнай частцы возера, — Валаамскія астравы (галоўны востраў — Валаам і 40 малых астравоў). Плошча вялікага вострава — каля 150 кв. кілометраў. Бліжэй да заходняга берага Ладажскага возера знаходзіцца востраў Каневец і ў раёне паўночна-ўсходняга берага — востраў Мантсісаары.

Буйнейшыя гарады, размешчаныя на заходнім і паўночным узбярэжжы Ладажскага возера — Кексгольм і Сартавала. Кексгольм (каля 5 тысяч жыхароў) размешчан у вусці ракі Вуоксы, у трох кілометрах ад Ладажскага возера. Выгоднае размяшчэнне яго на беразе Ладажскага возера садзейнічала развіццю рыбнага промыслу і прадпрыемстваў лясной прамысловасці.

Сердобаль (5.000 жыхароў) размешчан на жывапісным беразе заліва ў паўночнай частцы Ладажскага возера. У горадзе ёсць цэлюлозны завод і папяровая фабрыка. У раёне Сердобаля выяўлены месцараджэнні жалезных руд. Тут-жа адбываецца ломка сердобальскага граніту.

Галоўны цэнтр горназдабываючай прамысловасці — Піткеранта знаходзіцца на паўночна-ўсходнім беразе Ладажскага возера.

Самы буйны з астравоў Фінскага заліва, перайшоўшых згодна дагавора да Совецкага Саюза, — Гогланд — размешчан у найбольш шырокай частцы Фінскага заліва і знаходзіцца ў 40 кілометрах ад берагоў Эстоніі.

Поўастравы Рыбачы і Сярэдні на паўночным беразе Ледавітага акіяна злучаны перашыйкам даўжынёй каля 4 кілометраў. Узбярэжжа ў гэтым раёне не замярзае дзякуючы ўплыву Гольфштрэма.

Поўвостраў Ханко, здаты ў арэнду Совецкаму Саюзу, размешчан на самым поўдні Фінляндыі і мае першаступеннае значэнне для абароны ўваходу ў Фінскі заліў. Ханко мае важнае стратэгічнае значэнне і як незамярзаючы порт, і як вельмі добрая якарная стаянка. Навігацыя тут падтрымліваецца амаль круглы год. Порт Ханко можа змясціць цэлы флот. Выступаючы далёка на поўдзень поўвостраў, на якім знаходзіцца Ханко, перасякае суцэльны пояс шхер, які стварае прыродную перагароду для ўваходу ў порт варожых эскадраў.

* * *

З найвялікшым натхненнем сустрэў совецкі народ вестку аб заключэнні міру з Фінляндыяй. Мэта, да якой імкнуўся Совецкі Саюз, — дасягнута. Дзякуючы мудрай сталінскай палітыцы забяспечана бяспечнасць Ленінграда, Мурманска і Мурманскай чыгункі.

ЗА РУБЯЖОМ

ГЕРМАНСКІ ДРУК АБ СУСТРЭЧЫ ГІТЛЕРА З МУСАЛІНІ

БЕРЛІН, 19 сакавіка. (ТАСС). Берлінскі друк шырока каментыруе сустрэчу Гітлера з Мусаліні. Газета «Фелькішэр беобахтэр» піша, што «у час гутаркі ў Брэнеры былі прыняты рашэнні выключнай важнасці». Сустрэча Гітлера і Мусаліні, адзначае газета, зноў прадэманстрыравала кантакт і прыяцельскія адносіны, што існуюць паміж Германіяй і Італіяй.

Газета «Берлінер берзэнцэйтунг» піша: «Дружба абодвух краін становіцца ўсё больш моцная і цесная. У заходне--еўрапейскіх дзяржавах усё яшчэ думаюць, што шляхам інтрыг можна разарваць саюз Германіі і Італіі. Ім ніколі не ўдасца разладзіць германа-італьянскую дружбу.

Пасля няўдачы злачыннага плана на поўначы Еўропы заходнія дзяржавы імкнуцца павярнуць свой погляд на поўдзень, на Італію. Германа-італьянскае пагадненне аб вугалі было першым, а спатканне ў Брэнеры —другім адказам на гэтыя спробы». Эсенская газета «Нацыональцэйтунг» піша: «Германа-італьянскія адносіны грунтуюцца на дагаворных абавязацельствах, якія не могуць быць парваны ніякай хлуслівай кампаніяй заходне-еўрапейскага друку. Аб чым-бы ні гаварылася ў час гутаркі паміж Гітлерам і Мусаліні, гэта сустрэча прывядзе да далейшага ўмацавання дружбы Італіі і Германіі».

Газета «Дэйчэ альгемэйне цэйтунг» піша: «Звязаныя дагаворам аб саюзе, дзве вялікія дзяржавы абмеркавалі важныя пытанні, якія закранаюць іх».

—о—

НА ЗАХОДНІМ ФРОНЦЕ

БРУСЕЛЬ, 19 сакавіка. (ТАСС). У ваенным аглядзе газеты «Журналь» 19 сакавіка гаворыцца: «На захад ад Вагезаў немцы на працягу ночы занялі два нашых перадавых пасты. Невялікая перастрэлка вымусіла іх вярнуцца на свае пазіцыі. Адзін нямецкі салдат у час гэтай сутычкі быў захоплен у палон. У другім месцы ў міжфрантовай паласе невялікая група нашых разведчыкаў наткнулася на нямецкую роту. Разгарнуўся бой. Немцы панеслі вялікія страты. З нашага боку не хапае двух салдат.

Французскія самалёты рабілі глыбокую разведку над Германіяй. Немцы зрабілі два разведчых рэйды над Усходняй Францыяй. Англійскія самалёты лялалі над Паўночнай Германіяй, Польшчай і адбівалі нямецкую паветраную атаку над Скапа-Флоу. Не гледзячы на моцны агонь проціпаветраных батарэй, англійская авіяцыя бамбардзіравала нямецкія астравы Гельгаланд, Зільт і Боркум. Усе самалёты звярнуліся на свае базы».

ОСЛО, 19 сакавіка. (ТАСС). Як перадае нарвежскі друк, урад Нарвегіі заявіў пратэст у Берліне па прычыне тарпедыравання 12 лютага ля берагоў Ірландыі парахода «Нідэр-хольм». Урад патрабуе ўзмяшчэння ўсіх страт.

АДСТАЎКА КАБІНЕТА ДАЛАД'Е

ПАРЫЖ, 20 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Гавас паведамляе, што «20 сакавіка раніцой усе міністры кабінета Далад'е (за выключэннем міністра пошт і тэлеграфа Жульена, які знаходзіцца ў цяперашні час у Лондане) адправіліся да прэзідэнта ў Елісейскі палац для таго, каб уручыць яму заяву аб калектыўнай адстаўцы кабінета».

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае па радыё паведамленне свайго парыжскага карэспандэнта, у якім гаворыцца, што прэзідэнт Лебрэн прыняў адстаўку ўрада Далад'е і пачаў неадкладна перагаворы аб фарміраванні новага кабінета.

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае па радыё паведамленне свайго карэспандэнта з Парыжа, у якім гаворыцца, што рэзультаты галасавання ў палаце дэпутатаў зрабілі становішча ўрада Далад'е затрудняльным. Чакаюць, што Лебрэн даручыць Далад'е стварэнне новага ўрада, які, відавочна, будзе прадстаўляць сабой невялікі ваенны кабінет.

БЕРЛІН, 20 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Трансоцэан перадае па радыё паведамленне свайго брусельскага карэспандэнта аб пасяджэнні французскай палаты дэпутатаў 20 сакавіка. Як гаворыцца ў паведамленні, не менш 33 дэпутатаў устрымалася ад галасавання па пытанню аб давер'і ўраду Далад'е. 239 дэпутатаў галасавалі за вотум давер'я і адзін — супроць. Вялікі лік устрымаўшыхся пры галасаванні зрабіў сенсацыю ў Парыжы. Вынікі галасавання разглядаюцца як доказ наяўнасці моцнай апазіцыі да ўрада ў палаце дэпутатаў. У ліку галасаваўшых за давер'е ўраду Далад'е былі амаль усе радыкал-соцыялісты, частка левых дэмакратаў, незалежных радыкалаў, народных дэмакратаў і дэпутаты груп, прымыкаючых да правага крыла.

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр, спасылаючыся на свайго парыжскага карэспандэнта, перадае па радыё, што фарміраванне новага кабінета даручана Полю Рэйно. У 17 гадзін Рэйно прыбыў у Елісейскі палац.

У больш познім паведамленні агенцтва Рэйтэр указвае, што Рэйно пасля наведвання Елісейскага палаца заявіў: «Я ўпэўнен, што змагу даць прэзідэнту пэўны адказ заўтра раніцой». Як мяркуюць, Рэйно будзе імкнуцца стварыць кабінет «нацыянальнага аб'еднання», у які ўвойдуць палітычныя дзеячы, пачынаючы ад прадстаўнікоў «левага» крыла, падобна Блюму, і канчаючы прадстаўнікамі правага крыла. Палітычныя дзеячы, блізкія да Далад'е, заяўляюць, што, па маючыхся звестках, Далад'е не намеран увайсці ў састаў кабінета Рэйно, нават калі яму будзе прапанаван пост ваеннага міністра.

ПАРЫЖ, 20 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Гавас перадае па радыё, што «пасля поўгадзіннай гутаркі з Далад'е Поль Рэйно пакінуў ваеннае міністэрства, заявіўшы, што ён накіроўваецца нанесці візіт старшыні сената Жанэнэ і старшыні палаты дэпутатаў Эрыо.

ПАРЫЖ, 20 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Гавас пацвярджае, што фарміраванне кабінета міністраў даручана Полю Рэйно, быламу міністру фінансаў у кабінеце Далад'е.

СТАНОВІШЧА Ў ІНДЫІ

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (ТАСС). Па паведамленню карэспандэнта агенцтва Рэйтэр з Рамгара (Індыя), на пасяджэнні выканкома Індыйскага нацыянальнага кангрэса пераважнай большасцю прынята рэзалюцыя з патрабаваннем неадкладна прадаставіць Індыі незалежнасць. Выканком кангрэса адмовіўся прыняць статут дамініёна.

Гэта рэзалюцыя, унесеная Неру, была пераважнай большасцю галасоў зацверджана таксама сесіяй кангрэса.

У рэзалюцыі гаворыцца, што Індыя не можа знаходзіцца ў арбіце англійскага імперыялізма.

На пасяджэнні выканкома пасля прыняцця ўказанай вышэй рэзалюцыі выступіў Гандзі і заявіў, што ён супярэчыць супроць неадкладнага пачатку барацьбы за незалежнасць Індыі.

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (ТАСС). Па паведамленню карэспандэнта агенцтва Рэйтэр з Рамгара (Індыя), Субха Чандара Бос сумесна са сваімі старыннікамі наладзіў у Рамгары антыгандзійскую дэманстрацыю.

На канферэнцыі антыкампрамісанага блока Бос заявіў, што калі кіраўніцтва Індыйскага нацыянальнага кангрэса не зробіць недвухсэнсавай заявы, указаўшы, што для ўсялякага кампраміса з імперыялізмам дзверы канчаткова зачынены, то ў Індыі немінуча грамадзянская вайна».

Заява старшыні Індыйскага нацыянальнага кангрэса

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (ТАСС). Па паведамленню карэспандэнта агенцтва Рэйтэр з Рамгара (Індыя), старшыня Індыйскага нацыянальнага кангрэса Калам Азад на адкрыцці чарговай 53 сесіі кангрэса ў сваёй прамове патрабаваў прадастаўлення Індыі права распрацаваць сваю ўласную канстытуцыю без пабочнага ўмяшання. «Індыя, — сказаў Азад, — пойдзе па шляху адмаўлення ад супрацоўніцтва з Англіяй. Наш поспех залежыць ад адзінства і дысцыпліны».

Датычачыся падзей, якія адбыліся пасля ўзнікнення вайны. Азад заявіў, што «у імперыялістычных поглядах Вялікабрытаніі на Індыю не адбылося ніякіх змяненняў».

ПРЫЁМ У СОВЕЦКІМ ПАЎПРЭДСТВЕ Ў ТАЛІНЕ

ТАЛІН, 19 сакавіка. (ТАСС). 18 сакавіка паўпрэдам СССР тав. Нікіціным быў наладжан прыём, на якім прысутнічалі прэм'ер Эстоніі Улуотс, міністр замежных спраў Пійп, галоўнакамандуючы эстонскай арміяй Лайдонер, члены эстонскага ўрада і грамадскія дзеячы. Прыём прайшоў у прыяцельскай атмасферы і працягваўся звыш трох гадзін.

—о—

НАЛЁТ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ НА ВОСТРАЎ ЗІЛЬТ

ЛОНДАН, 20 сакавіка. (ТАСС). Згодна афіцыяльнаму паведамленню міністэрства авіяцыі, 19 сакавіка англійская авіяцыя зрабіла налёт на германскую ваенна-паветраную базу, размешчаную на востраве Зільт (у Паўночным моры). Як гаворыцца ў паведамленні, з гэтай базы германскія самалёты зрабілі напад на ўзбярэжжа Англіі, а таксама на судны англійскага гандлёвага флота.

Налёт, які пачаўся ў хуткім часе пасля наступлення змроку, прадаўжаўся да 7 гадзін раніцы 20 сакавіка. Англійскія самалёты скінулі вялікую колькасць бомб, учыніўшы пашкоджанні ангарам, майстэрням, докавым пабудовам, казармам. Некалькі бомб трапіла ў германскія гідрасамалёты. Бамбардзіроўцы падверглася таксама грэбля Гіндэнбурга, якая злучае востраў Зільт з паўночным узбярэжжам Германіі. Берагавыя батарэі зенітнай артылерыі адкрылі моцны агонь па бамбардзіроўшчыках. Усе англійскія самалёты, за выключэннем аднаго, які, як мяркуюць, загінуў, звярнуліся шчасліва на свае базы.

Як перадае агенцтва Рэйтэр, па атрыманых у Лондане звестках, у налёце прыняла ўдзел большая колькасць бамбардзіроўшчыкаў, чым у час якога-небудзь іншага налёту англійскай авіяцыі на Германію.

Капенгагенскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр паведамляе, што з заходняга ўзбярэжжа Даніі, а таксама з вострава Ромэ (размешчанага на поўнач ад вострава Зільт) быў відаць налёт англійскай авіяцыі. Былі чуваць моцныя ўзрывы і відаць агорнутыя агнём будынкі. Як мяркуюць, на востраве адбыўся ўзрыў склада боепрыпасаў. Вялікі пажар узнік таксама на грэблі Гіндэрбурга.

Карэспандэнт піша, што 20 сакавіка ў 8 гадзін 45 мінут раніцы адбыўся новы напад англійскай авіяцыі на востраў Зільт.

—о—

ЗАЯВА МІНІСТЭРСТВА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ НАРВЕГІІ

ОСЛО, 20 скавіка. (ТАСС). Міністэрства замежных спраў Нарвегіі паведамляе аб тым, што «18 сакавіка міністэрства тэлеграфна прапанавала місіям у Лондане і Берліне звярнуцца да брытанскіх і германскіх ваенных улад з просьбай расследаваць якога паходжання самалёты, што лёталі над Бергенам 17 сакавіка. Місіі таксама ўпаўнаважаны заявіць пратэст перад адпаведным урадам па прычыне парушэння правіл нейтралітэта Нарвегіі.

ТЭАТР

„КАВАРСТВА і КАХАННЕ“

(Прэм'ера ў Гродненскім польскім дзяржаўным драматычным тэатры).

12 сакавіка ў гор. Гродна адбылася першая пастаноўка польскага дзяржаўнага драматычнага тэатра — «Каварства і каханне» Шылера.

Гэта драма абышла ўсе сцэны свету, моцна трымаецца ў совецкіх тэатрах. Глядач заўсёды знойдзе ў ёй тое, аб чым марылі людзі на працягу вякоў. «Каварства і каханне» — соцыяльная драма. Яна страсна прапаведуе свабоду. Героі яе аддаюць перавагу смерці перад няволяй. Сын герцага Фердынанд бачыць уласнымі вачыма бяспраўе і галечу з аднаго боку, раскошу і прасычэнне—з другога. Ён бачыць каварныя метады, якімі дабіваюцца ўлады, пустату і нікчэмнасць правіцеляў. Ён пераконваецца ў несправядлівасці такога парадку. Таму ён лічыць за лепшае быць у грамадстве скромных бедных людзей, у сям'і музыканта Мілера, дачку якога Луізу ён страсна палюбіў. Фердынанд адхіляе прапанову бацькі звязаць сваё жыццё з лэдзі Мільфорд, бо ведае, што яго свабода будзе назаўсёды пахавана ў бліскучых залах сярод крывадушша і хлусні. Ён паўстае супроць бацькі, супроць лэдзі і, такім чынам, супроць усяго арыстакратычнага грамадства

Спектакль у пастаноўцы А. В. Венгеркі зроблен з глыбокім мастацкім густам. Думка і майстэрства рэжысёра выступае гранічна ясна. Скупа, некалькімі мазкамі мастака ён дае поўнае ўяўленне аб палацах, у якіх жывуць моцныя гэтага свету, герцагі і лэдзі Мільфорд. Прыгожа і пераканаўча зроблена дэкарацыя. На сцэне няма ні аднаго лішняга прадмета.

У выкананні асобных вобразаў адчуваецца ўпэўненасць і непасрэднасць. Глядач запамінае ўсе мізансцэны, рухі і жэсты, якія ў многіх выпадках ярка выражаюць сутнасць пачуццяў. У гэтым сэнсе выдатна фінальная сцэна атручання.

Сярод выканаўцаў трэба адзначыць артыстку Бароўскую ў ролі лэдзі Мільфорд. Яе перажыванні праўдзівыя і шчырыя. Яна арыстакратка, надменная і ганарлівая, але яна-ж і любячая жанчына. Яна шчыра плача, калі даведваецца ад Луізы сапраўдную прывязанасць Фердынанда. Гэта шматгранны, псіхалагічна-глыбокі і праўдзівы вобраз.

У такім-жа плане стаіць і выкананне ролі музыканта Мілера артыстам Бутрым. Глядач ніколі не забудзе яго абаяльных слоў кахання, сказаных дачцы: «Цурка мая, цурачка», калі сэрца яго змучылася ад непасільнай барацьбы і інтрыг палаца. У гэтых словах ён выказаў усю бязмежную любоў да сваёй Луізы. Усім сэрцам ненавідзіць ён герцага. З сапраўдным гневам ён просіць яго выйсці, калі той абразіў яго дачку. Гэта роля складаная. Да Фердынанда ў Мілера іншыя адносіны. Яны не падобны ні на адносіны да дачкі, ні на адносіны да герцага. Ён умела праламляе свае пачуцці да Фердынанда праз любоў сваю да дачкі і прымушае сябе адносіцца да яго амаль па-бацькоўску.

Некалькі слоў аб выкананні ролі Луізы Мілер артысткай Галашэўскай. Гэта роля патрабуе яшчэ вялікай працы. Луіза — гэта скромная, наіўная дзяўчына, якая ўсім сэрцам кахае Фердынанда. Яе пакуты павінны быць больш стрыманы і тады яны будуць гучаць больш глыбока і больш трагічна.

Артыст Слівінскі мае вялікія магчымасці зрабіць вобраз Фердынанда шматгранным. Але тут метад рэжысуры абмежаваў гэтыя магчымасці. Актор у некаторых сцэнах скованы. У сцэне ў палацы бацькі ён на працягу 15 мінут стаіць без малейшага руху, выцягнуўшыся ў струнку. Вельмі цяжка выказаць пачуцці, не дапаўняючы выражэнне іх жэстам, рухам. Вобраз застывае на месцы і прыводзіць да ўражання статычнасці. Гэта-ж адносіцца і да сцэны ў лэдзі Мільфорд, дзе ён нерухомы на працягу 20 мінут. Хіба можа актор шырока і глыбока выказаць складаныя пачуцці і імкненні Фердынанда, якія ён перажывае перад лэдзі ў такім застыўшым становішчы?

Роля герцага выканана занадта спрошчана. Рухі, жэсты, міміка вызначаюцца схематычнасцю. Гэта схематычнасць усугубляецца яшчэ тым, што Брылінскі іграе адну старану вобраза — дэспата, упэўненага ў сваёй сіле і магутнасці. Адсюль яго ганарыстая постаць. Запамінаецца гэта фігура, якая стаіць з выпячанымі грудзьмі, паднятай галавой, з выстаўленай наперад правай нагой. Але не паказан чалавек, бацька, яго сімпатыі і антыпатыі да акружаючых яго асоб.

Глыбока псіхалагічны арыгінальны вобраз Вурма, створаны таленавітым экторам Вашчаровічам. Ён манументальны і магутны ў сваёй мярзотнасці. Вурм на сцэне гіпнатызуе і герцага і Луізу. Ніхто не вырвецца з яго лап. Добра і арыгінальна тое, што актор адмовіўся ад шаблону: раз ён мярзотнік, значыць, патрэбна быць падхалімам, згінацца ў тры пагібелі перад моцнымі, пагардліва адносіцца да слабых. Увесь гэты штамп актор рашуча адкінуў і пайшоў зусім па новым шляху. У сцэне Вурма і Луізы, дзе яна піша пісьмо пад яго дыктоўку, пераконваешся, што Вурм не чалавек, а чорт. Ён давёў Луізу да знемажэння, ён захапіў яе ў лапы і ўжо не выпускае. Гэты вобраз з'яўляецца поспехам актора і тэатра.

Тэатр валодае добрай рэжысурай, у асобе тав. Венгеркі, радам выдатных актораў, а гэта значыць—такімі магчымасцямі, якія дазваляюць яму выйсці на шырокі шлях рэалістычнага совецкага тэатра.

А. АТРОШЧАНКА.

У АРАНЖАРЭЯХ БЕЛАСТОКА

Як хораша і прыемна вясной, улетку і нават глыбокай восенню ў парках, садах і па ўзбочынах вуліц бачыць кветкі прымулы, бэзу, пахучай гваздзікі. Усе кветкі, якія беластачане маглі бачыць у сваім горадзе, вырошчваліся раней у цяпліцах былога гарадскога ўпраўлення, пабудаваных яшчэ ў 1928 годзе. Зараз гэтыя аранжарэі сталі здабыткам працоўных у асобе Беластоцкага трэста зялёнай гаспадаркі.

У сучасны момант у аранжарэях ідзе энергічная падрыхтоўка да вясенняга сезону. Вось 4 маладых работніцы старанна пікіруюць (рассаджваюць) маленькія кветачкі, загадчык аранжарэі Станіслаў Захароўскі спрытна і па-майстэрску робіць прышчэпку ружаў.

Многія кветкі ўжо расцвілі. Раскрылі свае чашачкі белыя, чырвоныя прымулы, ружовыя цыкламены, бэз, тульпаны, белыя і лілейныя гіяцынты. Гэтымі кветкамі ў дзень 24 сакавіка будуць упрыгожаны многія выбарчыя ўчасткі.

Нядрэнна сябе адчуваюць у аранжарэях і расліны гарачых краін. Тут ёсць пальмы, эўракарыя эксцэнтрыка (Паўднёвая Амерыка), падобная на карлікавую кучаравую ёлку, шмат вазонаў сталетніка, з іх — пяці раслінам налічваецца каля 100 год.

Адказны рэдактар
Б. М. ЗЕЛЬМАНАЎ.